

ΕΠΙΠΕΔΟ 3 – 4

Γ' ΚΑΙ Δ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ



**Η παιδεία, καθάπερ ευδαίμων χώρα, πάντα τ' αγαθά φέρει.**

μτφρ: η μόρφωση, όπως ακριβώς μια εύφορη γη, φέρνει όλα τα καλά

**Σωκράτης (469-399 π.Χ., Φιλόσοφος)**

ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΡΩΤΗΣΗ ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΙΑ ΜΟΝΟ ΣΩΣΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

## ΑΣΚΗΣΗ 1<sup>η</sup>: 5 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Να διαβάσεις την πιο κάτω πηγή, στην οποία φαίνεται ο διάλογος 5 μαθητών και μαθητριών της Γ΄2 τάξης του Δημοτικού Σχολείου Ερατίου, στις 24 Μαρτίου 2018, και να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

**Μαρία:** Κάποιοι έσπασαν τα γυαλιά της πόρτας σήμερα το διάλειμμα και κατηγορούν τη Στέλλα. Είμαι σίγουρη ότι το έκαναν αγόρια, επειδή είναι πιο ζωηρά. Μάλιστα, πιστεύω ότι το έκαναν μεγαλύτεροί μας, οι οποίοι είναι και πιο δυνατοί. Εξάλλου, πέρσι που πάλι έσπασαν τα γυαλιά μιας πόρτας, πάλι κατηγορούσαν αγόρια, παρόλο που ποτέ δεν έμαθε κανένας ποιος πραγματικά το έκανε.

**Στέφανη:** Εγώ πιστεύω ότι το έκανε ο Γιάννης, επειδή του θύμωσε η δασκάλα, γιατί έπαιζε με μπάλα το διάλειμμα έξω από την τάξη. Η Κυριακή, όμως, η οποία είναι εξάδελφή του, είπε ότι αποκλείεται να το έκανε ο Γιάννης, επειδή είναι καλό παιδί. Ο Ηλίας πάλι, μου είπε ότι δεν πιστεύει ότι το έκανε ο Γιάννης.

**Ιωάννα:** Συμφωνώ με τη Μαρία ότι το έκαναν μεγαλύτεροι μαθητές, δηλαδή της Ε΄ ή της Στ΄ τάξης, αλλά διαφωνώ ότι το έκαναν αγόρια. Δεν μπορούμε να ξέρουμε στα σίγουρα ποιοι το έκαναν, αφού πολλά παιδιά έπαιζαν μπάλα το διάλειμμα. Δεν αποκλείεται, όμως, να το έκανε ο Γιάννης, επειδή φαινόταν να κρύβεται, όταν ρώτησε στην τάξη η διευθύντρια ποιος το έκανε.

**Στάθης:** Γιατί κατηγορείτε τα αγόρια; Συμφωνώ με την Ιωάννα ότι δεν ξέρουμε ποιος το έκανε. Πιστεύω ότι το έκανε η συμμαθήτριά μας η Λυδία επειδή ρίχνει συχνά πέτρες τα διαλείμματα ή κάποια άλλη από τα 10 κορίτσια που είναι στην τάξη μας. Ο Γιάννης αποκλείεται να το έκανε, επειδή είναι φίλος μου. Εξάλλου, το δήλωσε και η δασκάλα της τάξης μας η κ. Φάνη ότι δεν πρέπει να κατηγορούμε αν δεν ξέρουμε.

**Μάνος:** Κανένα από τα 7 αγόρια της τάξης μας δεν πρόκειται να το έκανε αφού πάντα είμαστε προσεκτικοί όταν παίζουμε κυνηγητό τα διαλείμματα. Δεν μπορούμε να ξέρουμε ποιος το έκανε.

**Με βάση τον πιο πάνω διάλογο, να επιλέξεις εκείνο το οποίο ισχύει σε κάθε περίπτωση (υπάρχει μόνο μία ορθή απάντηση)**

**1. Πόσοι είναι οι μαθητές και μαθήτριες της Γ' 2 τάξης του Δημοτικού Σχολείου Ερατίου;**

A: 7                      B: 8                      Γ: 15                      Δ: 17                      E: 19

**2. Ποιο από τα πιο κάτω δεν ισχύει (δεν είναι σωστό):**

A: Όλα τα παιδιά, τα οποία συμμετέχουν στον διάλογο είναι συμμαθητές.

B: Η κ. Φάνη είναι δασκάλα στο Δημοτικό Σχολείο Ερατίου.

Γ: Το περιστατικό που περιγράφεται στον διάλογο έγινε τον Μάρτη του 2017.

Δ: Ο Γιάννης έχει εξαδέλφη η οποία ονομάζεται Κυριακή.

E: Ο Στάθης γνωρίζει τον Γιάννη.

**3. Ποιο από τα πιο κάτω ονόματα δεν αναφέρεται καθόλου στην πηγή;**

A: Φάνη                      B: Γιάννης                      Γ: Κυριακή                      Δ: Λυδία                      E: Αντρέας

**4. Πότε έγινε το περιστατικό στο οποίο αναφέρεται η πηγή;**

A: Μέσα στο 2019

B: Το φθινόπωρο του 2018

Γ: Το πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου του 2018

Δ: Μεταξύ 20 και 30 Μαρτίου 2018

E: Τον Μάρτιο του 2017

## 5. Ποιο από τα πιο κάτω ισχύει;

A: Η Μαρία πιστεύει ότι την ευθύνη για το σπάσιμο των γυαλιών την έχει κορίτσι.

B: Τόσο ο Στάθης, όσο και η Ιωάννα πιστεύουν ότι την ευθύνη για το σπάσιμο των γυαλιών την έχουν αγόρια.

Γ: Στην Γ'2 δεν υπάρχει μαθητής με το όνομα Μάνος.

Δ: Στην πηγή δεν έχουμε πληροφορίες αν η διευθύντρια του σχολείου γνωρίζει ότι έγινε το περιστατικό.

E: Στην πηγή δεν υπάρχουν στοιχεία αν η Στέλλα, την οποία αναφέρει η Μαρία, είναι μαθήτρια της Γ'2.

## ΑΣΚΗΣΗ 2<sup>η</sup> : 5 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Σε μια πολυκατοικία στην πόλη της Ερασθένης, η οποία βρίσκεται στη χώρα Κυπράντια, διαμένουν άτομα από διάφορες χώρες, αλλά και από την Κυπράντια. Πολλοί από αυτούς είναι οικογένειες οι οποίες έφυγαν από τα ορεινά χωριά τους στο ψηλότερο βουνό της Κυπράντιας, για να έρθουν στην Ερασθένη, η οποία είναι παραλιακή, και, λόγω των τουριστών, ανοίγει πολλές θέσεις εργασίας. Στον 5<sup>ο</sup> όροφο αυτής της πολυκατοικίας ζει η οικογένεια Κέρτη η οποία προέρχεται από τη γειτονική χώρα Τοσθένης. Μια μέρα, ο Λούνος, ο μικρός γιος της οικογένειας Κέρτη, καθώς έπαιζε με τον φίλο του τον Στέφανο, ο οποίος μένει σε διαμέρισμα δύο ορόφους πιο πάνω από το διαμέρισμα στο οποίο μένει ο Λούνος, είδε δύο άτομα να μπαίνουν από το παράθυρο ενός καταστήματος παπουτσιών στο ισόγειο της πολυκατοικίας και έτρεξε στο διαμέρισμα της γιαγιάς του στη διπλανή πολυκατοικία και της είπε να τηλεφωνήσει στην αστυνομία.

## 6. Ποιο από τα πιο κάτω ισχύει στα σίγουρα (είναι σίγουρα σωστό);

A: Η πόλη Ερασθένης έχει πάνω από 5000 κατοίκους.

B: Η πόλη Ερασθένης έχει το λιγότερο δύο πολυκατοικίες.

Γ: Η πόλη Ερασθένης είναι η πρωτεύουσα της Κυπράντιας.

Δ: Η Κυπράντια βρίσκεται στη Μεσόγειο θάλασσα.

E: Υπάρχουν περισσότερα από 3 καταστήματα στο ισόγειο της πολυκατοικίας.

## 7. Ποιο από τα πιο κάτω αποκλείεται να ισχύει;

- A: Η οικογένεια Κέρτη έχει τρία παιδιά.
- B: Ο Λούνος έχει μία αδελφή.
- Γ: Η πολυκατοικία που μένει ο Λούνος έχει 5 ορόφους.
- Δ: Ο Στέφανος έχει δύο αδέρφια.
- E: Ο Λούνος και ο Στέφανος είναι συμμαθητές.

## 8. Για ποιο από τα πιο κάτω δεν μας δίνονται πληροφορίες στο κείμενο;

- A: Από πού προέρχεται η οικογένεια Κέρτη.
- B: Αν υπάρχει βουνό στην Κυπράντια.
- Γ: Αν η γιαγιά του Λούνος μένει και αυτή στην Ερασθένη.
- Δ: Αν ο Στέφανος είναι από την Κύπρο.
- E: Αν η Ερασθένη είναι παραλιακή πόλη.

## 9. Πόσους ορόφους έχει η πολυκατοικία στην οποία μένει η οικογένεια Κέρτη;

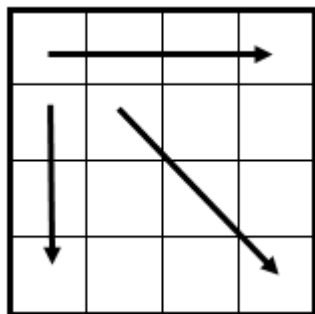
- A: Τρεις (3)      B: Πέντε (5)      Γ: Τέσσερις (4)      Δ: Λιγότερους από 7      E: Το λιγότερο 7

## 10. Ποιο από τα πιο κάτω δεν ισχύει;

- A: Στο κείμενο αναφέρονται τα ονόματα δύο χωρών.
- B: Στο κείμενο υπάρχουν πληροφορίες αν στην πολυκατοικία μένουν άτομα από τουλάχιστον δύο χώρες.
- Γ: Στο κείμενο υπάρχουν πληροφορίες για το αν υπάρχει τουρισμός στην Κυπράντια.
- Δ: Ο Στέφανος μένει σε διαμέρισμα.
- E: Γνωρίζουμε στα σίγουρα ότι η γιαγιά του Λούνος τηλεφώνησε στην αστυνομία.

**ΑΣΚΗΣΗ 3<sup>η</sup> : 5 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Ένα επιτραπέζιο παιχνίδι αποτελείται από ένα ταμπλό, το οποίο έχει 16 θέσεις όπως φαίνεται στο διάγραμμα πιο κάτω. Στο παιχνίδι αυτό παίζουν 2 παίκτες. Ο καθένας τους έχει όλους τους αριθμούς από το 1 – 9, μόνο μία φορά τον καθένα. Ξεκινούν και τοποθετούν ένας-ένας έναν αριθμό, ώσπου να τοποθετήσουν μέχρι 6 αριθμούς (το πολύ) ο καθένας, προσπαθώντας να σχηματίσουν μία ευθεία τριών ή τεσσάρων συνεχόμενων αριθμών, οι οποίοι να έχουν άθροισμα 10 ή 15 (το αποτέλεσμα της πρόσθεσης). Σημειώνεται, όμως, ότι οι αριθμοί οι οποίοι θα σχηματίζουν την ευθεία που κερδίζει, δεν πρέπει κατ' ανάγκη να είναι μόνο οι αριθμοί που έβαλε κάποιος από τους παίκτες. Για παράδειγμα, μπορεί κάποιος να τοποθέτησε σε μια ευθεία το 2 και το 5 και ο άλλος να τοποθέτησε στην ίδια ευθεία το 2 και το 1 και να κερδίσει, επειδή σχηματίστηκε το άθροισμα 10. Αν τοποθετήσουν και τους έξι αριθμούς και κανένας δεν σχηματίσει ευθεία με άθροισμα 10 ή 15, το παιχνίδι τελειώνει ισοπαλία. Οι ευθείες γραμμές που μπορούν να σχηματιστούν μπορεί να είναι κάθετες, οριζόντιες ή διαγώνιες, με τρεις ή τέσσερις αριθμούς, όπως δείχνουν τα παραδείγματα με τα βελάκια πιο κάτω.



**11. Πόσες θέσεις θα μείνουν κενές στο ταμπλό, αν και οι δύο παίκτες τοποθετήσουν όλους τους αριθμούς που δικαιούνται;**

A: 0                      B: 2                      Γ: 3                      Δ: 4                      E: 6

**12. Ποιος από τους πιο κάτω συνδυασμούς αριθμών μπορεί να κερδίσει το παιχνίδι σύμφωνα με τους κανονισμούς και τους διαθέσιμους αριθμούς για κάθε παίκτη;**

A: 2,3,4                      B: 3,3,3,1                      Γ: 4,5,2,4                      Δ: 9,6                      E: 5,5

**13. Πόσες διαφορετικές οριζόντιες ευθείες (όχι κάθετες ή διαγώνιες) τριών ή τεσσάρων αριθμών υπάρχουν στο ταμπλό;**

A: 8                      B: 10                      Γ: 12                      Δ: 14                      E: 16

14. Ποιο είναι το μεγαλύτερο άθροισμα αριθμών το οποίο θα μπορούσε να βρίσκεται κάποια στιγμή στο ταμπλό (αν τοποθετηθούν δηλαδή όλοι οι αριθμοί που δικαιούται ο κάθε παίχτης);

A: 78                      B: 82                      Γ: 84                      Δ: 86                      E: 90

15. Πόσοι διαφορετικοί συνδυασμοί θα μπορούσαν να κερδίσουν το παιχνίδι, αν υπάρχουν μέσα στην ευθεία που κερδίζει οπωσδήποτε οι αριθμοί 9 και 2 (όχι κατά ανάγκη μόνο μία φορά ο κάθε ένας από αυτούς τους αριθμούς);

A: Κανένας              B: 1                      Γ: 2                      Δ: 3                      E: 4

**ΑΣΚΗΣΗ 4<sup>η</sup> : 5 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

16. Ποιος αριθμός βρίσκεται στη θέση του ερωτηματικού στο πιο κάτω μοτίβο;

|    |   |    |    |    |    |   |    |
|----|---|----|----|----|----|---|----|
| 84 | 9 | 72 | 18 | 60 | 27 | ; | 36 |
|----|---|----|----|----|----|---|----|

A: 48                      B: 25                      Γ: 78                      Δ: 45                      E: 100

17. Ποιο γράμμα βρίσκεται στη θέση του ερωτηματικού στο πιο κάτω μοτίβο;

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| A | Δ | K | B | Ξ |
| Δ | ; | N | E | P |

A: H                      B: Δ                      Γ: Ω                      Δ: X                      E: Ψ

18. Σε μία φάρμα υπάρχουν κότες και αγελάδες. Όλα τα πόδια τους μαζί είναι 50. Οι αγελάδες είναι 2 περισσότερες από τις κότες. Πόσες είναι οι κότες;

A: 6                      B: 7                      Γ: 8                      Δ: 9                      E: 10

19. Αν η λέξη ΑΔ έχει αξία 5 ( $ΑΔ = 5$ ), το γράμμα  $K = 10$ , το  $AK = 11$  τότε τι αξία έχει το ΒΔ (σημείωσε ότι το κάθε γράμμα έχει κάποια αξία);

A: 3                      B: 4                      Γ: 5                      Δ: 6                      E: 7

20. Κάποιο παιδί δήλωσε: «Έχω τόσους αδελφούς, όσες και αδερφές». Τότε, η μια αδερφή του, του απαντά: «Εγώ έχω διπλάσια αδέρφια από αδερφές». Πόσα παιδιά έχει η οικογένεια, αν ξέρουμε ότι είναι λιγότερα από 10;

A: 3

B: 4

Γ: 5

Δ: 6

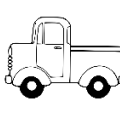
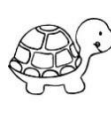
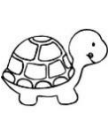
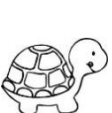
E: 7

## ΑΣΚΗΣΗ 5<sup>η</sup> : 5 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Ο πιο κάτω πίνακας με κουτάκια αποτελείται από 5 γραμμές και 5 στήλες. Η πρώτη γραμμή φαίνεται με το βελάκι. Από κάτω της είναι η 2<sup>η</sup> και συνεχίζει έτσι μέχρι την τελευταία κάτω η οποία είναι η 5<sup>η</sup> γραμμή. Παρομοίως και οι στήλες. Η πρώτη αριστερά είναι η 1<sup>η</sup> στήλη, η 2<sup>η</sup> στήλη φαίνεται με βελάκι και η τελευταία, δεξιά όπως τη βλέπουμε, είναι η 5<sup>η</sup> στήλη. Μέσα στον πίνακα υπάρχουν 5 διαφορετικά αντικείμενα: κούκλες, κουμπαραδες, δώρα, φορτηγάκια και χελώνες. Να μελετήσεις τον πίνακα και να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

2<sup>η</sup> Στήλη

↓

|  |                                                                                     |                                                                                     |                                                                                      |                                                                                       |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |
|  |  |  |   |   |
|  |  |  |   |   |
|  |  |  |   |   |
|  |  |  |   |   |

1<sup>η</sup> Γραμμή

→

**21. Τι βρίσκεται στην 4<sup>η</sup> στήλη στη 2<sup>η</sup> γραμμή;**

A: Χελώνα      B: Δώρο      Γ: Φορτηγάκι      Δ: Κούκλα      E: Κουμπαράς

**22. Το άθροισμα (αποτέλεσμα της πρόσθεσης) των χρημάτων που έχουν μέσα οι κουμπαράδες της 2<sup>ης</sup>, 3<sup>ης</sup>, και 4<sup>ης</sup> στήλης είναι €100. Όλοι αυτοί οι κουμπαράδες έχουν το ίδιο ποσό χρημάτων, εκτός ένας ο οποίος έχει μέσα €10 και ο οποίος βρίσκεται στην 4<sup>η</sup> στήλη. Πόσα έχουν μέσα συνολικά οι κουμπαράδες της 3<sup>ης</sup> και 4<sup>ης</sup> γραμμής;**

A: €20      B: €25      Γ: €35      Δ: €40      E: €60

**23. Τι αντικείμενο είναι εκείνο το οποίο δεν βρίσκεται σε ακρινή γραμμή ή στήλη (πρώτη ή τελευταία γραμμή ή στήλη), αριστερά του, όπως το βλέπουμε, έχει άλλα τρία αντικείμενα, και στη στήλη δεξιά του υπάρχει φορτηγάκι;**

A: Χελώνα      B: Δώρο      Γ: Φορτηγάκι      Δ: Κούκλα      E: Κουμπαράς

**24. Το δώρο της Μαρίας βρίσκεται ακριβώς δίπλα (το «δίπλα» σημαίνει στη θέση αριστερά ή δεξιά) από κουμπαρά, ο οποίος βρίσκεται δίπλα από κούκλα, η οποία βρίσκεται δίπλα από φορτηγάκι. Σε ποια γραμμή βρίσκεται το δώρο της Μαρίας;**

A: 1<sup>η</sup> γραμμή      B: 2<sup>η</sup> γραμμή      Γ: 3<sup>η</sup> γραμμή      Δ: 4<sup>η</sup> γραμμή      E: 5<sup>η</sup> γραμμή

**25. Ψάχνουμε ένα αντικείμενο. Δεν βρίσκεται στην μεσαία γραμμή ή στήλη, έχει αντικείμενο τόσο από πάνω όσο και από κάτω του, αλλά δεν έχει αριστερά του. Δεν βρίσκεται στη 2<sup>η</sup> γραμμή. Τι αντικείμενο είναι;**

A: Χελώνα      B: Δώρο      Γ: Κουμπαράς      Δ: Κούκλα      E: Φορτηγάκι

**ΤΕΛΟΣ**



# 4<sup>ος</sup> Παγκύπριος Διαγωνισμός Δεξιοτήτων Σκέψης

Κυριακή, 27 Ιανουαρίου 2019

